

SASTAMALA LIUHALANTIE

MAAKAAPELOINTITYÖN ARKEOLOGINEN VALVONTA 2013

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	4
1.1	Hankkeen tausta	4
1.2	Liuhalatien kivekautinen asuinpaikka (mj. rek. nro 1000019873)	4
1.3	Valvonnan menetit	4
2	Havainnot	5
3	Yhteenveto	5
4	Lähteet.....	6

Liite 1. Digitaalikuvaluettelo

Kartta 1. Arkeologisesti valvotun alueen ja koepistojen sijainti maakaapelilinjauksella, MK 1: 2500

Taustakartat:

Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 09/2013 aineistoa

http://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata_lisenssi_versio1_20120501

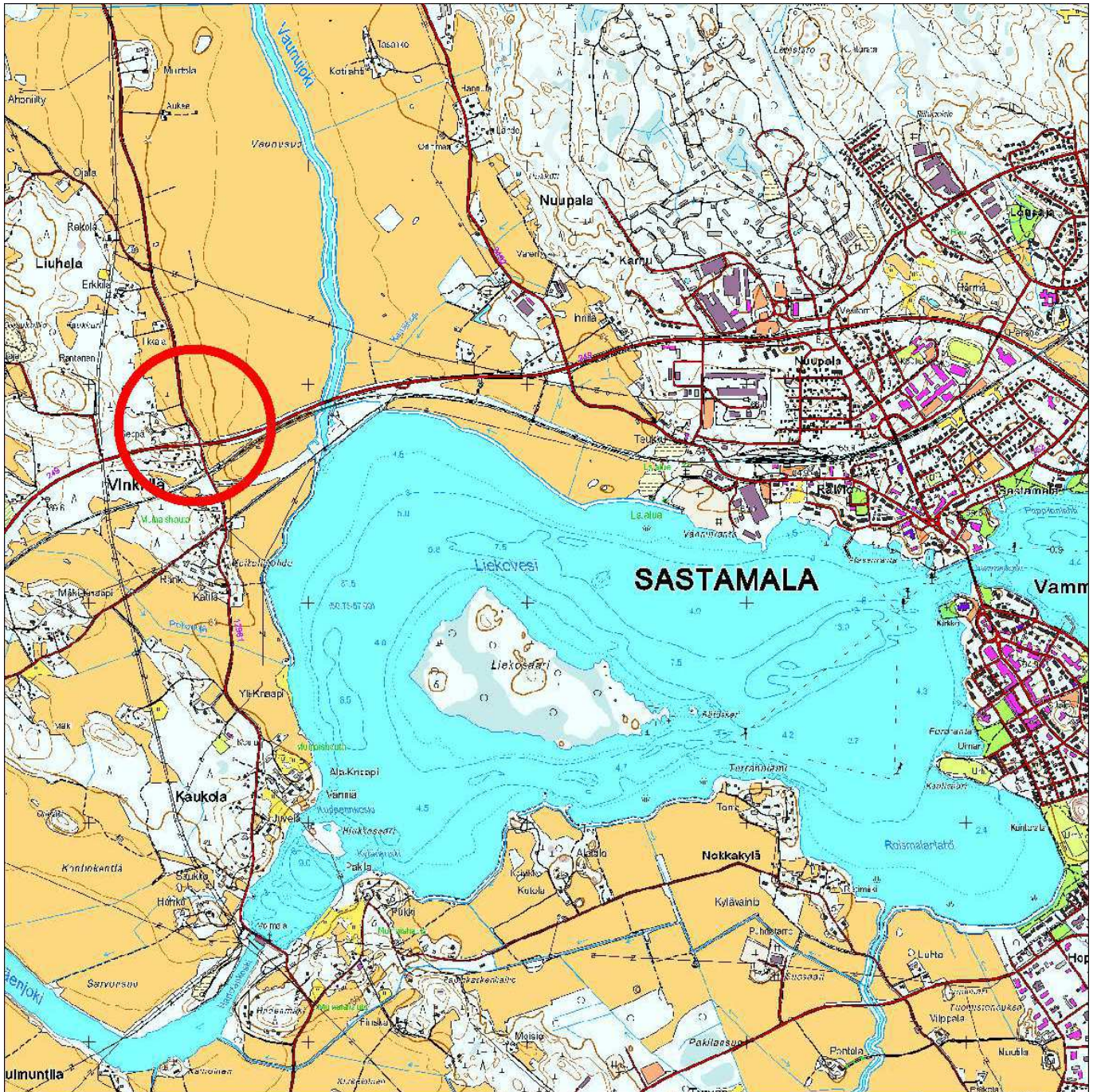
SASTAMALA LIUHALANTIE, MAAKAPELOINTITYÖN ARKEOLOGINEN VALVONTA 2013

Tiivistelmä

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti maakaapelilinjan kaivutyön arkeologisen valvonnan Sastamalassa sijaitsevan Liuhalantien kivikautisen asuinpaikan (mj. rek. nro 1000019873) läheisyydessä. Valvonnan kenttätyöt tehtiin 2.9.2013 ja niistä vastasi arkeologi (FM) Tapani Rostedt. Työn kustannuksista vastasi Empower Oy. Valvonnan yhteydessä ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Arkisto- ja rekisteritiedot:

Tutkimuskohteen nimi:	Valvotut alue sijaitsevat Liuhalantien kivikautisen asuinpaikan (mj. rek.nro 1000019873) läheisyydessä.
Tutkimuksen laatu:	Arkeologinen valvonta maakaapelointityön yhteydessä.
Tutkija:	FM Tapani Rostedt
Tutkimuslaitos:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy
Kenttätyöaika:	2.9.2013
Tutkimuksen tilaaja:	Empower Oy
Kunta/kylä/tila	Sastamala/Liuhala/ 790-458-2-71 790-458-4-30
Peruskartta:	2121 04
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	Liuhalantien kivikautinen asuinpaikka: P: 6808789 I: 277546
Tutkimuksen löydöt:	Ei löytöjä.
Kohteen tutkimukset:	2011 Hannu Poutiainen: inventointi 2012 Hannu Poutiainen ja Tapani Rostedt: koekaivaus
Raportin säilytyspaikka:	Alkuperäinen raportti Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistossa, kopiot Pirkanmaan maakuntamuseon ja Museoviraston arkistossa.
Projektin kuvat:	Sastamala Liuhalantie, maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 1 – 4 (Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistossa)

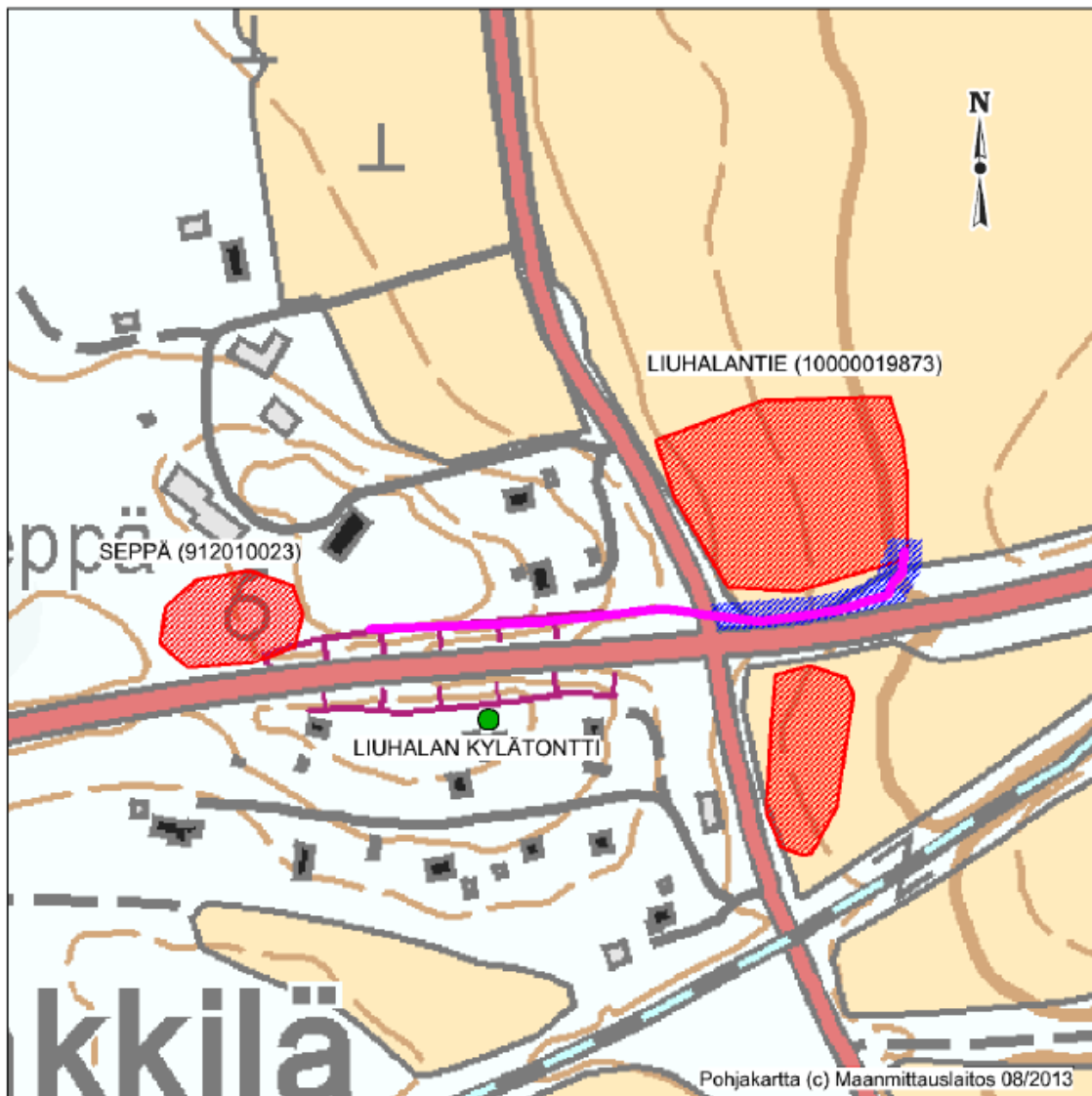
Kuva 1. Valvonta-alueen suurpiirteinen sijainti merkitty kartalle punaisella ympyrällä. Pohjakartta © Maanmittauslaitos 08/2013.

SASTAMALA
LIUHALANTIE JA SATAKUNNANTIE RISTEYSALUEEN MAAKAPELOINTITYÖN
ARKEOLOGINEN VALVONTA 2013

Kartta 1. Valvottavan alueen sijainti

piirt. Kirsi Luoto MK 1: 2500

	kiinteä muinaisjäännös		suunniteltu kaapelilinjaus
	muu kulttuuriperintökohde		maakuntamuseon lausunnossa (DIAR: 225/2013) valvottavaksi määrätty linjanosa

Kuva 2. Yleiskartta (ote tutkimuslupahakemuksesta) maakaapelilinjauksen ja valvottavaksi määrätyn alueen sijainnista. Ei mittakaavassa.

1 Johdanto

1.1 Hankkeen tausta

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti maakaapelilinjan kaivutyön arkeologisen valvonnan Sastamalassa sijaitsevan Liuhalantien kivikautisen asuinpaikan (mj. rek. nro 1000019873) läheisyydessä (kuva 1). Suunniteltu maakaapelikaivanto sijoittuu Sastamalantien pohjoispuolella sijaitsevalle pellon osalle, asuinpaikan pohjoisosan välittömään läheisyyteen. Pirkanmaan maakuntamuseo on 17.6.2012 (DIAR:225/2013) hankkeesta antamassaan lausunnossa edellyttänyt, että muinaisjäännösalueen läheisyydessä tehtävät kaapelilinjaan liittyvät kaivutyöt on suoritettava arkeologin valvonnassa. Valvonnan kenttätyöt tehtiin 2.9.2013 ja niistä vastasi arkeologi (FM) Tapani Rostedt. Työn kustannuksista vastasi Empower Oy.

1.2 Liuhalantien kivikautinen asuinpaikka (mj. rek. nro 1000019873)

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordinaatit: N: 6808 789 E: 277 546 Z: 62
X: 6805 111 Y: 2438 070
P: 6811 646 I: 3277 627

Sijainti: Paikka sijaitsee Vammalan kirkosta 4,3 km länteen.

Löydöt: KM 39107: 1 - 4 kvartsikaapimia (2 kpl), kvartsi- ja pii-iskoksia

Kohteen kuvaus (Poutianen 2011): Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee pellolla Liuhalantien ja Satakunnantien risteyksen tuntumassa. Kvartsi-iskoksia noin 20 kpl suhteellisen laajalta alueelta. Periaatteessa voisi olla mahdollista, että alemmalla tasolla olevat kvartsit olisivat kulkeutuneet alaspäin, mutta levintä viittaa pikemminkin siihen, että paikalla on kaksi löytökeskittymää eri korkeuksilla. Pintalevinnän perusteella tehtyä rajausta voidaan pitää inventointitasolla luotettavana. Maalaji savi. Rinne viettää lähinnä itään muinaiselle lahdelle päin, joka nykyisin on alavaa ja humuspitoista peltoa.

1.3 Valvonnan metodit

Museoviranomaisen valvonnan alaiseksi määräämä maakaapelin kaivutyö suoritettiin arkeologin valvonnassa kaivinkoneella (Komatsu PC 80 MR, kauhan leveys 40cm) 2.9.2013. Kaivutyö toteutettiin siten, että peltomulta poistettiin muokkauskerroksen alarajalle. Maakasat tarkastettiin ja niistä etsittiin mahdollisia löytöjä. Kaivantoa syvennettiin vähitellen. Kun kaivettaessa ei ilmennyt mitään arkeologisesti merkittävää (kulttuurikerrosta, kiinteitä rakenteita, tms.), kaivamista jatkettiin maakaapelin asentamisen vaatimaan määräsyyvyyteen eli käytännössä yleensä noin 70 cm syvyyteen saakka. Lopuksi kaapeliojan pohjataso ja seinämät vielä tarkastettiin silmänvaraisesti mahdollisten anomalioiden varalta. Kaivannon sijainti mitattiin GPS-laitteella (Garmin Colorado 300), jonka asematarkkuus oli (laitteen oman ilmoituksen mukaan) +/- 3-4 metriä.

Koska maakaapelikaivanto on suunniteltu menemään suhteellisen läheltä tarkemmin paikantamatonta Liuhalan kylätonttia (muinaisjäännösrekisterissä nk. muu

kulttuuriperintökohde) ja Sepän röykkiökohdetta (mj. rek.nro 912010023), tarkastettiin Sastamalantien pohjoispuolista aluetta Liuhalantien länsipuolella silmänvaraisesti ja lapionpistoin (6 kpl) kiinteitten muinaisjäännösten varalta. Lapionpistojen sijaintikohdat dokumentoitiin GPS-laitteella.

Koekuopat (lapionpistot):

Kk1 3277553 6811591
Kk2 3277530 6811591
Kk3 3277497 6811588
Kk4 3277458 6811582
Kk5 3277428 6811589
Kk6 3277414 6811580

2 Havainnot

Valvonnan kuluessa voitiin todeta, että alueen maa-aines koostuu ainoastaan muokkauskerroksesta ja sen alapuolisesta savesta. Vähäiset löydöt koostuvat tiilen kappaleista ja posliinista, joita esiintyi satunnaisesti muutamia kappaleita muokkauskerroksessa. Löydöt jätettiin maastoon. Arkeologisesti merkittävää tai mitään muutakaan rakennetta, kiveystä, ilmiötä tms. paikalla ei tullut esiin. Alueella ei myöskään ollut mitään merkkejä kulttuurikerroksesta.

Lapionpistojen ja silmänvaraisen havainnoinnin perusteella voitiin lisäksi todeta, että suunniteltu maakaapelikaivanto Liuhalantien länsipuolella ei mene säilyneen kiinteän muinaisjäännöksen läpi. Pääasiassa se on tarkoitus kaivaa 2-5 metriä alkuperäisen maanpinnan alapuolelle, suhteellisen nuoreksi tulkittuun tieleikkaukseen, joka sijaitsee Sastamalantien pohjoispuolella. Havaintojen perusteella nyt tutkitulla alueella ei ole kiinteää muinaisjäännöstä.

3 Yhteenveto

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti 2.9.2013 maakaapelilinjan kaivutyön arkeologisen valvonnan Sastamalassa sijaitsevan Liuhalantien kivikautisen asuinpaikan (mj. rek. nro 1000019873) läheisyydessä. Valvonnan yhteydessä ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Tampereella 3.9.2013

Tapani Rostedt

FM, arkeologi

4 Lähteet

Painamattomat lähteet:

Poutiainen, Hannu 2011. Sastamala. Kaukola-Liuhala-Ruotsila vesihuoltolinjan alueen muinaisjäännösinventointi 2011. Mikroliitti Oy. Kopio Museoviraston arkistossa.

Poutiainen Hannu & Rostedt, Tapani 2012. Sastamala Liuhalantien kivi-kautisen asuinpaikan kupeeseen rakennettavan kevyen liikenteen väylän perustamisen arkeologinen valvonta 2012.

Valokuvat

Kuva 3. Tutkittavan kaivannon itäosaa. Lännestä. (Sastamala Liuhalantie, maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 1)

Kuva 4. Tutkittavan alueen länsiosaa. Lännestä. (Sastamala Liuhalantie, maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 2)

Kuva 5. Kaapelikaivannon profiilikuva Liuhalantien kivikautisen asuinpaikan kohdalla. Kyntökerros jonka alla ei ole havaittavissa säilyneitä kulttuurikerroksia. Etelästä. (Sastamala Liuhalantie, maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 3)

Kuva 6. Nuorempaa tieleikkausta Liuhalantien länsipuolella. Lapio osoittaa koepiston paikkaa. Idästä.
(Sastamala Liuhalantie, maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 4)

Liite 1. Digitaalikuvaluettelo

Kuvannut Tapani Rostedt 2.9.2013. Kuvat on arkistoitu Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistoon.

Kuva	Aihe	Kuvattu suunnasta
1	Tutkittavan kaivannon itäosaa.	Lännestä
2	Tutkittavan alueen länsiosaa.	Lännestä.
3	Kaapelikaivannon profiilikuva Liuhalantien kivikautisen asuinpaikan kohdalla. Kyntökerros jonka alla ei ole havaittavissa säilyneitä kulttuurikerroksia.	Etelästä.
4	Nuorempaa tieleikkausta Liuhalantien länsipuolella. Lapio osoittaa koepiston paikkaa.	Idästä

SASTAMALA LIUHALANTIE
MAAKAAPELOINTITYÖN ARKEOLOGINEN VALVONTA 2013

KARTTA 1. Valvotun alueen ja koepistojen sijainti maakaapelilinjauksella.

piirt. Kirsi Luoto MK 1: 2500

